

Nazwy dla ulic o statusie dróg publicznych

Utworzono: czwartek, 08, marzec 2012 08:20 Redakcja - edroga.pl

Nazwa ulicy jest elementem realizacji praw i obowiązków publicznych, a takie prawa i obowiązki muszą mieć podstawę normatywną powszechnie obowiązującą. Naczelny Sąd Administracyjny (wyrok NSA z 29 czerwca 2011 r., sygn. akt II OSK 633/11) przyjął, że warunkiem koniecznym realizacji kompetencji nadawania nazw ulicom jest ich status drogi publicznej. Musi to być droga istniejąca, a nie droga, która jeszcze nie została zbudowana i której status jest niejasny.

NSA rozpatrzył skargę kasacyjną wojewody od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w sprawie ze skargi na uchwałę rady gminy dotyczącej nadania nazw ulicom. Wojewoda jako organ nadzoru zwrócił się do rady gminy o udzielenie informacji w związku z przedłożoną uchwałą. Zapytał: jaki jest status dróg, którym nadano nazwy; poprosił też, by w przypadku, gdyby drogi miały charakter dróg wewnętrznych, o nadesłanie zgód właścicieli terenów zajętych pod drogi. W odpowiedzi wójt gminy podał, że ulice, którym nadano nazwy zostały przewidziane w planie miejscowym zatwierdzonym uchwałą rady gminy. Pierwszą określono w planie jako „drogi lokalne”, drugą – „drogi dojazdowe”. Ulice te docelowo mają stanowić drogi gminne, własność gruntu będzie należała do gminy, zatem wykluczony jest status tych ulic jako dróg wewnętrznych.

Na tej podstawie wojewoda wniósł do WSA skargę o stwierdzenie nieważności przedłożonej uchwały. Podkreślił, że rada gminy jest uprawniona na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym do nadawania nazw ulicom będącym drogami publicznymi lub drogami wewnętrznymi w rozumieniu ustawy o drogach publicznych. Zgodnie z art. 1 tej ustawy, drogą publiczną jest droga zaliczona na podstawie ustawy do jednej z kategorii dróg. Drogi wewnętrzne charakteryzuje przepis art. 8 ust. 1 ustawy. Z informacji udzielonych przez wójta wynikało, że ulice, którym nadano nazwy nie są ani drogami publicznymi ani drogami

Nazwy dla ulic o statusie dróg publicznych

Utworzono: czwartek, 08, marzec 2012 08:20 Redakcja - edroga.pl

wewnętrzny w rozumieniu ustawy o drogach publicznych. Wojewoda uznał, że podjęcie uchwały było przedwczesne, a rada gminy nie miała ustawowej podstawy do jej podjęcia.

WSA rozpoznając przedstawioną sprawę uznał, że zastrzeżenia wojewody co do możliwości podjęcia uchwały w sprawie nadania nazw ulicom, które jeszcze nie zostały w odpowiednim trybie zakwalifikowane do kategorii dróg publicznych, są zasadne. Jak podkreślił Sąd, decydujące znaczenie dla oceny prawidłowości podjętej uchwały miała okoliczność, że ulice, którym nadano nazwy jeszcze nie istnieją, zostały jedynie zaprojektowane w planie miejscowym. Nie zostały uporządkowane stosunki własnościowe gruntów, na których drogi te mają przebiegać.

WSA wskazał, że podstawę do podjęcia uchwały w sprawie nadania nazwy ulicom stanowi art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał m.in. w sprawach nazw ulic i placów będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.). Odnosząc się do stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy WSA podkreślił, że w planie miejscowym ustalono przeznaczenie określonych gruntów pod drogi i ustalono linie rozgraniczające tych terenów. Nie doszło jednak ani do powstania drogi jako budowli, ani - co istotniejsze - do podjęcia uchwały o zaliczeniu jej do określonej kategorii, co stanowi warunek kwalifikowania drogi jako drogi publicznej. Skoro nie można przyjąć, że zaskarżoną uchwałą nadano nazwy drogom publicznym w rozumieniu ustawy, to - w ocenie Sądu - jej podjęcie nastąpiło wbrew art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym. Orzekając o wydaniu zaskarżonej uchwały z naruszeniem prawa Sąd pierwszej instancji stanął na stanowisku, że uchwała ta nie stanowi aktu prawa miejscowego.

Z kolei NSA podkreślił w uzasadnieniu swojego wyroku, że uchwały o nadaniu nazw ulicom zawierają przepisy o charakterze powszechnie obowiązującym, a to uzasadnia nadanie im waloru powszechnie obowiązującego. Mimo, iż w obecnym stanie prawnym brak jest w ustawie szczególnej podstawy prawnej do nadawania przez rady gmin nazw ulicom, to taka luka konstrukcyjna musi być uznana za lukę, która nie przesądza o możliwości nadania takim uchwałą waloru aktu prawa miejscowego. Brak takiego charakteru powodowałby zniweczenie zasadności nadawania nazw ulicom i poddawał w wątpliwość realizację istotnych z punktu widzenia interesu publicznego funkcji ewidencyjnych, zabezpieczenia porządku, bezpieczeństwa, ochrony życia i zdrowia. Nadawanie nazwy ulicom powszechnie dostępnym nie jest, jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale z dnia 11 kwietnia 2005 r., sprawą stosunków prawa cywilnego z uwagi na rolę jaką te nazwy pełnią w obrocie publicznoprawnym. Uchwała o nadaniu nazwy konkretnej ulicy - z uwagi na nieograniczony krąg jej adresatów jest zatem uchwałą o charakterze generalnym. Adresatami tymi są wszyscy, którzy muszą posługiwać się tą nazwą i zmieniać (co często związane jest z obowiązkiem poniesienia stosownych opłat) adres zamieszkania, miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, czy miejsce położenia nieruchomości w dokumentach, rejestrach i ewidencjach urzędowych. Wymóg aktualizowania adresu jest niekiedy zabezpieczony także

Nazwy dla ulic o statusie dróg publicznych

Utworzono: czwartek, 08, marzec 2012 08:20 Redakcja - edroga.pl

systemem sankcji administracyjnych. Nazwa ulicy jest tym samym także elementem realizacji praw i obowiązków publicznych, a takie prawa i obowiązki muszą mieć podstawę normatywną powszechnie obowiązującą. Ustawa o samorządzie gminnym w art.18 ust. 2 pkt 13 daje radzie podstawę do podejmowania uchwał o nadaniu nazwy ulicy i choć trudno ją uznać za pełną to jest to podstawa wyraźnie określona, uprawniająca do ich podejmowania organ stanowiący i to na zasadzie wyłączności, zamieszczona w przepisach samej ustawy ustrojowej. W sytuacji, gdy nie ma szczególnej podstawy prawnej do podjęcia aktu prawa miejscowego, taką podstawę należy uznać za umocowaną w przepisie art. 40 ust. 1 powołanej ustawy.

NSA jako zasadne przyjął natomiast stwierdzenie WSA, że warunkiem koniecznym realizacji kompetencji nadawania nazw ulicom jest ich status drogi publicznej (w przypadku dróg niepublicznych wymagana jest dodatkowo zgoda właścicieli terenów). Musi to być droga istniejąca a nie droga, która jeszcze nie została zbudowana i której status jest niejasny (gmina nie jest jeszcze właścicielem gruntów, które będą pod drogę zajęte).

Źródło: Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych/ II OSK 633/11 - Wyrok NSA